

Azərbaycan pandemiyaya qarşı beynəlxalq mübarizənin önündədir

Prezident İlham Əliyev nitqlərində hər zaman vurğulayıır ki, pandemiyanın çıxış yolu yalnız qlobal həmrəylikdən, dünya dövlətlərinin ümumi səylərini birləşdirməsindən asılıdır.

Təsadüfi deyil ki, COVID-19 pandemiyasına qarşı mübarizədə ölkələrin bir-

gə fəaliyyəti, çoxtərəfli əməkdaşlıq göstərməsi təklifini də məhz Azərbaycan irəli sürüüb. Dövlət rəhbərimizin BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının çağırılması təşəbbüsünün dünyadan 130-dan çox ölkəsi tərəfindən dəstəklənməsi də bunun bariz nümunəsidir.

Azərbaycan pandemiyaya qarşı beynəlxalq mübarizənin önündədir

Əvvəli 1-ci səh.

Ötən il dekabrın 3-4-də keçirilmiş BMT Baş Assambleyasının COVID-19 pandemiyasına həsr olunan xüsusi sessiyasında İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi çıxış edərək bütün ölkələri həmrəyiye çağırırdı, birtərəflə addimlar atılmamasının, peyvəndin bütün ölkələrin xalqları üçün əlçatan olmasına vacibliyini öne çekdi.

İlham Əliyevin qlobal liderlik missiyası beynəlxalq müstəvidə pandemiya ilə mübarizəyə birbaşa tekan verir, qlobal bələdan bütün ölkələrin minimum itkiyərə çıxmazı üçün dəqiq strategiya müəyyən edir. Sözün əsl mənasında, ölkəmiz bu addımı ilə dünyani birləşdirir.

Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü ilə bəşəri problemin aradan qaldırılması istiqamətində daha bir uğura isə bu yaxınlarda imza atıldı. Martin 23-də BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasının 46-ci sessiyası çərçivəsində Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində Azərbaycanın təşəbbüsü ilə "COVID-19 əleyhinə peyvəndlərə bərabər, məqbul qiymətə, vaxtında və universal əlçatanlığın təmin edilməsi" adlı qətnamə qəbul edildi.

Sənəd BMT-yə üzv dövlətləri və digər əla-qədar qurumları COVID-19 əleyhinə peyvəndlərin bütün dövlətlər arasında ədalətli bölgündürməsinə təmin etmək istiqamətində müvafiq tədbirlər görməyə çağırırdı. Eyni zamanda peyvəndlərin ədalətli bölgündürüləməsini dəstəkləmək məqsədilə yaradılmış beynəlxalq təşəbbüslerə, o cümlədən COVAX təşəbbüsünə dəstək ifadə edən qətnamə bütün dövlətlərdən peyvəndlərin digər ölkələrə ixracı ilə bağlı mövcud olan lazımsız əngəlləri aradan qaldırmağa diqqət çəkir.

Azərbaycan koronavirusun ortaya çıxdığı ilk zamanlardan etibarən ona qarşı operativ şəkilde qabaqlayıcı tədbirlər həyata keçirən ölkələrdəndir. Qonşu ölkələrlə yük avtomobilərinin hərəkəti istisna olmaqla, bütün sərhədlərimiz bağlanıldı, xaricdəki vətəndaşlarımız vətənə qaytarıldı. Qısa zaman ərzində səhiyyə sistemi virusla mübarizəyə istiqamətləndirdi, modul tipli xəstəxanalar inşa edildi. Maska istehsalı fabriki açıldı, eyni zamanda 20-dən çox müasir laboratoriya quraşdırıldı. Ölkəmizdə həm də yoluxmanın erkən aşkarlanması üçün xeyli sayıda testlərin aparılması, koronavirusa yoluxmuş bütün xəstələrin xəstəxana şəraitində yüksək səviyyədə müalicə edilməsi və bu istiqamətdə görülən kompleks tədbirlər sağalanların sayını çoxaltdı. Virusa yoluxma dinamikası nəzərə alınaraq mərhələli şəkildə həyata keçirilən sərtləşdirmə və yumşaldılma tədbirləri öz bəhrəsini verdi, COVID hər zaman nəzarətolunan səviyyədə saxlanıldı.

Xüsusi karantin rejiminin tətbiq olunduğu zaman dövlət hər bir vətəndaşının yanında oldu, onların problemlərinin hellinə dəstək göstərdi, maddi yardım etdi. İqtisadi sabitliyi, məşğulluqla bağlı problemləri həll etmək üçün sosial-iqtisadi dəstək paketi qəbul olundu.

Azərbaycan pandemiya ilə uğurlu mübarizəsini paralel olaraq dünya səviyyəsində də tətbiq edir və beynəlxalq müstəvidə bu mübarizəyə dəstək verən ilk ölkələrdəndir. Respublikamız Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına 10 milyon dollar məbləğində könüllü ianə verib və bu vəsatit 5 milyonu Qoşulmama Hərəkatına üzv olan kasib ölkələre ayırlıb.

Bakıda modul tipli ilk xəstəxana kompleksinin açılışındakı nitqində Prezident İlham Əliyev vurğulamışdı ki, həm ölkə daxilində lazımi tədbirləri görürük, həm də beynəlxalq müstəvidə öz sözümüzü deyirik: "...Ondan çox ölkəyə yardım etmişik və hesab edirəm ki, düz etmişik. Çünkü məhz belə günlərdə, belə dövrde insanların da, ölkələrin də əsl siması üzə çıxır. Yaxşı vəziyyətdə hər kəs hər kəsle dostdur. Hər kəs yaxşı sözlər deyir, beynəlxalq tədbirlərdə çıxışlar edir, qarşılıqlı dəstək haqqında danışır, amma əməlde bunu göstərmək lazımdır, əməldə".

Azərbaycanın istər ölkə daxilində, istərsə də qlobal

müstəvidə pandemiyaya qarşı apardığı mübarizə modeli hər zaman beynəlxalq səviyyədə təqdir olunub, ÜST tərəfindən nümunə göstərilib. Azərbaycan həm də Cənubi Qafqazda peyvəndləməyə başlamış birinci ölkədir. Vaksinasiyaya Avropa ölkələrindən cəmi bir ay sonra başlayıb. Hazırkı ölkəmizdə Çin istehsalı olan "SinoVAC" vaksini istifadə olunur və artıq yarım milyondan çox insanın vaksinləşməsi həyata keçirilib.

Lakin onu da qeyd etməliyik ki, Azərbaycan COVAX təşəbbüsüne ilk qoşulan və dəstək veren ölkələrdən biri olsa da, bu qurum tərəfindən ölkəmizə vaksinlərin verilməsində müyyən problemlər yaranıb. Belə ki, öncədən razılaşdırılmasına baxmayaraq, hələ də vaksinlər ölkəmizə təhvil verilmeyib. Təessüfləndiricidir ki, COVAX çərçivəsində vaksinlər yalnız öz əvvərlərində olan ölkələr arasında qeyri-bərabər şəkildə paylanıldı və bu proses hələ de davam etməkdədir. Bir sıra ölkələr nəzərdə tutulduğundan artıq vaksin verilsə də, digər ölkələr vaksinləri ala bilmirlər, nəticədə isə bu ölkələrde vaksinləşmə prosesi ciddi şəkildə ləngiyr. Məhz bu səbəbdən Azərbaycan da COVAX-dan razılaşdırılmış peyvəndləri ala bilmir.

Fevralın 26-da Prezident İlham Əliyev yeri və xarici media nümayəndələri üçün keçirdiyi mətbuat konfransında vaksinlərin ölkələr üzrə bərabər bölünməməsi məsələsində danışarkən vurğulamışdı ki, hətta müttəfiqlər arasında da ciddi problemlər yaranır, kimin neçə vaksindən istifadə etməsini və kimin kimə nəyi yarımcıq verməsini hesablamaya başlayırlar: "Ona görə bu vəziyyət bir daha göstərir ki, həmrəylik barədə, bu bələya qarşı birgə mübarizə barədə bütün bəyanatlara baxmayaraq, praktikada tamamilə eks vəziyyət görürük. Məsələn, bəzi ölkələr onlara lazım olan 3-4 dəfə çox vaksin alıblar".

Elə bu baxımdan Azərbaycanın təşəbbüsü ilə Martin 23-də "COVID-19 əleyhinə peyvəndlərə bərabər, məqbul qiymətə, vaxtında və universal əlçatanlığın təmin edilməsi" adlı qətnamənin qəbul edilməsi hazırda dünyada yasaşan vaksinasiyaya ilə bağlı ədalətsizliyin aradan qaldırılmasına da mühüm töhfə verəcək.

Azərbaycanın pandemiyaya qarşı hərəkəfli mübarizəsi və zamanında gördüyü işlər ölkədə pandemiyanın fəsadlarının minimum səviyyədə olmasına zəmin yaradıb. Hökumət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərin daha effektiv olması isə vətəndaşların ehtiyatlı olmasından, pandemiya qaydalarına məsuliyyətə əməl etməsindən birbaşa asılıdır. Təessüf ki, koronavirus Yer üzündən yox olmayıb və yeni mutasiyaları ilə insanların sağlığını təhlükə altında saxlayır. Narahatedicidir ki, Azərbaycanda da "Britaniya ştammi"na rast gelinib və son zamanlar yoluxma sayında artım müşahidə olunur. Xəstəlikdən ölenlərin sayı da artıb. Hazırda müşahidə olunan bu mənfi tendensiyaya dur demək isə çox sadədir. Nə qədər ki, bütün dünyada insanlar arasında koronavirusa qarşı kütləvi immunitet qazanılmayıb, maska taxmaq, sosial məsafə saxlamaq, gigiyena qaydalarına əməl etmək həyatı ehemiyət daşıyacaq.

COVID-ə qarşı kütləvi immunitetin qazanılmasının başlıca şərti isə vaksinasiyadır və ümidi edirik ki, tez bir zamanda bəzi ölkələr tərəfindən peyvəndlərlə bağlı ikili yanaşmaya son qoyular və vaksinasiyaya bütün xalqlar üçün əlçatan olar.

**Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"**

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət		
Ümumi	Bu gün	30.03.2021
Ümumi yoluxanların sayı	2146	259476
Ümumi sağalanların sayı	838	237338
Aktiv xəsta sayı	14099	18600
Ümumi test sayı	25	2858773
Ümumi ölüm sayı	3538	3538